

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt III C 346/14 z powództwa D. M. przeciwko H. M. (1) o pozbawienie tytułu wykonawczego w postaci wyroku zaocznego z dnia 19 marca 2013 roku wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt III C 1019/12 wykonalności w całości, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1 oddalił powództwo, w punkcie 2 nie obciążył powoda kosztami procesu.

Powyższy wyrok został wydany w wyniku ustalenia przez Sąd Rejonowy, iż w dniu 7 grudnia 2011 roku H. M. (1) zawarła z D. M. umowę sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w Ł.. Sprzedający oświadczył, iż przedmiotowe prawo jest wolne od zajęć, obciążeń, praw i roszczeń osób trzecich. W dniu 9 grudnia 2011 roku do sądu wieczystoksięgowego wpłynął wniosek komornika sądowego z informacją o zajęciu przedmiotowej nieruchomości w toku egzekucji, który to wniosek został uwzględniony, a sąd wieczystoksięgowy wpisał do księgi wieczystej wzmiankę o toczącej się egzekucji. Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 16 października 2012 roku H. M. (1) wniosła powództwo o zasądzenie na jej rzecz od D. M. kwoty 15.681,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami, wskazując jako podstawę powództwa art. 556 § 1 k.c., według którego sprzedawca odpowiedzialny jest względem kupującego za wady prawne przedmiotu sprzedaży. W sprawie tej, zarejestrowanej pod sygn. akt III C 1019/12, został wydany w dniu 19 marca 2013 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wyrok zaoczny w całości uwzględniający powództwo, który następnie uprawomocnił się.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie oddalił powództwo D. M. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wyroku zaocznego wydanego w sprawie o sygn. akt III C 1019/12. Dokonując oceny zasadności powództwa przeciwegzekucyjnego w oparciu o przesłanki sformułowane w art. 840 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy uznał, że powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek, które skutkowałyby koniecznością pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, gdyż powód ograniczył się jedynie do przytoczenia tekstu przepisu i wskazania, że wyrok zaoczny, na podstawie którego prowadzona była egzekucja, jest niesprawiedliwy i niesłuszny.

Apelację od powyższego wyroku sądu I instancji w zakresie punktu 1 złożył powód, wnosząc o uchylenie wyroku oraz o pozbawienie wyżej opisanego tytułu wykonawczego wykonalności w całości.

Apelujący zarzucił, iż wyrok zaoczny, o pozbawienie wykonalności którego wystąpił, został wydany „niesłusznie”, gdyż zgłoszone w sprawie III C 1019/12 roszczenie H. M. (2) było niezasadne z uwagi na to, że lokal będący przedmiotem wyżej opisanej umowy sprzedaży z dnia 7 grudnia 2011 roku nie był w tej dacie obciążony żadnymi wadami prawnymi. Wniosek powyższy apelujący uzasadnił w szczególności odwołując się do postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2013 roku wydanego w sprawie o sygn. II 1 Co 6102/13, w którym Sąd ten umorzył egzekucję prowadzoną przeciwko D. M. z prawa do wyżej opisanego lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w Ł.. Ponadto apelujący podniósł, że H. M. (2) jako powódka w sprawie o sygn. III C 1019/12 nie udowodniła w żaden sposób zasadności swojego roszczenia pieniężnego.

(apelacja k. 242 – 243)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne i rozważania natury prawnej poczynione przez Sąd Rejonowy.

Art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. nie mógł stanowić podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego wytoczonego w niniejszej sprawie, gdyż przepis ten odnosi się do wyłącznie do tytułów egzekucyjnych nie będących orzeczeniami sądowymi.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia wykonalności w całości lub części tytułu wykonawczego będącego orzeczeniem sądowym, jeżeli po zamknięciu rozprawy lub po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane – dłużnik może opierać powództwo przeciwegzekucyjne także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Zdarzeniami, których zajście po zamknięciu rozprawy lub po powstaniu tytułu egzekucyjnego uzasadniałyby pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności są w szczególności: wykonanie zobowiązania przez dłużnika, wygaśnięcie go na skutek potrącenia, odnowienie długu czy zwolnienie z długu dokonane przez wierzyciela.

Podkreślić należy, że powód w niniejszej sprawie nie powołał się na zaistnienie żadnego zdarzenia tego rodzaju, tj. zdarzenia, które miałyby miejsce po zamknięciu rozprawy w sprawie o sygn. akt III C 1019/12 i które skutkowałyby wygaśnięciem zobowiązania stwierdzonego wyrokiem zaocznym wydanym w tej sprawie lub niemożnością egzekwowania wykonania tego zobowiązania. Powód – zarówno w pozwie i pismach składanych przed sądem I instancji jak i w apelacji – swoje roszczenie opierał wyłącznie na twierdzeniu o tym, że wyrok zaoczny w sprawie III C 1019/12 jest niesłuszny i bezpodstawny, gdyż prawo do lokalu stanowiące przedmiot umowy sprzedaży zawartej przez powoda z pozwaną w dniu 7 grudnia 2011 roku nie było wówczas dotknięte żadnymi wadami prawnymi. Innymi słowy, powód powoływał się na to, że obciążające go w stosunku do pozwanej zobowiązanie pieniężne, stwierdzone wyżej przywołanym wyrokiem zaocznym, nigdy nie powstało, a w szczególności nie istniało w dacie wydawania wyroku zaocznego. Z pewnością takie twierdzenia powoda nie stanowią przywołania okoliczności dotyczących zdarzeń mających miejsce już po zamknięciu rozprawy w sprawie III C 1019/12 i po wydaniu w tamtej sprawie wyroku zaocznego, lecz w istocie stanowią próbę kwestionowania merytorycznej zasadności tego wyroku w świetle okoliczności istniejących już w dacie jego wydania. Tego rodzaju twierdzenia powoda w świetle treści art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. nie mogły skutkować pozbawieniem wyżej opisanego wyroku zaocznego wykonalności, na co prawidłowo powołał się Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Dodać trzeba, że również wyżej przywołane postanowienie sądu umarzające postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko powodowi w zakresie egzekucji z prawa do lokalu przy ul. (...) w Ł. nie stanowi nowego zdarzenia skutkującego wygaśnięciem zobowiązania powoda wobec pozwanej stwierdzonego wyrokiem zaocznym wydanym w sprawie III C 1019/12, gdyż postanowienie to ma charakter wyłącznie proceduralny i nie wywołuje skutków materialnoprawnych dotyczących istnienia i wymagalności zobowiązania powoda, a ponadto postanowienie to opierało się na ustaleniach sądu co do zdarzeń mających miejsce w grudniu 2011 roku, na które to zdarzenia powód mógł i powinien się powoływać w sprawie III C 1019/12 i które nie mogą stanowić podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego.

Podkreślić należy, że powództwo przeciwegzekucyjne nie może zmierzać do kwestionowania, zmiany bądź uchylecia prawomocnego orzeczenia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny. Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, którym jest opatrzone klauzulą wykonalności orzeczenie sądu, nie służy ponownemu, merytorycznemu rozpoznaniu sprawy, w której wydano to orzeczenie – celowi temu służą inne środki ochrony prawnej, w przypadku wyroku zaocznego takim środkiem służącym pozwanemu jest przede wszystkim sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym pozwany może kwestionować merytoryczną zasadność powództwa. Powództwo przeciwegzekucyjne nie może w żadnym wypadku kwestionować ani zmierzać do uchylecia powagi rzeczy osądzonej prawomocnego orzeczenia sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2012 roku, sygn. akt II CSK 760/11), a twierdzenia apelującego zgłaszane w niniejszej sprawie w istocie stanowią tego rodzaju próbę podważenia w trybie postępowania przeciwegzekucyjnego prawomocnego wyroku wydanego w uprzednio prowadzonej sprawie, co stanowi naruszenie wynikającej z art. 365 § 1 k.p.c. zasady mocy wiążącej prawomocnych orzeczeń sądowych.

Zgłoszone przez apelującego po raz pierwszy w punkcie 7 apelacji i niesprecyzowane kwotowo roszczenie pieniężne dotyczące „zwrotu wyegzekwowanego świadczenia” nie podlegało rozpoznaniu w postępowaniu apelacyjnym, z uwagi na bezskuteczność rozszerzenia powództwa na tym etapie wynikającą z treści art. 383 k.p.c.

Z uwagi na powyższe argumenty, na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja powoda podlegała oddaleniu jako bezzasadna.